

Bovenregionale stresstest wateroverlast

In vier stappen goed voorbereid op extreme neerslag

Nederland staat voor de urgente uitdaging ervoor te zorgen dat ons land in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig en is ingericht. En niets doen is geen optie; door de snelheid van klimaatverandering hebben wij vaker dan voorheen te maken met extreme weersomstandigheden met vaak nadelige effecten.

Vaker extreme neerslag

Eén van de weersomstandigheden die vaker voorkomt dan voorheen is extreme neerslag. In juli 2021 ondervond de provincie Limburg de gevolgen daarvan. Er was sprake van een combinatie van factoren; er viel een grote hoeveelheid neerslag, in korte tijd, over een grote oppervlakte.

Deze gebeurtenis had bovenregionale impact; het leidde tot veel wateroverlast en enorme schade in Limburg. Over de grens in België en Duitsland was dat ook het geval én vielen zelfs slachtoffers.

Ook in de jaren daarna hebben verschillende regio's in Nederland te maken gehad met extreme neerslag waarbij onder andere snelwegen moesten worden afgesloten, spoorwegverzakkingen optraden en zieken- en verzorgingstehuizen werden getroffen.

Voorkomen kan niet, maar voorbereiden wel

Extreme neerslag met bovenregionale impact zoals in Limburg kan ook in andere delen van Nederland vallen. Om daar goed op voorbereid te zijn, is het raadzaam een bovenregionale stresstest wateroverlast uit te voeren.

Zo'n stresstest geeft namelijk vooraf inzicht in de mogelijke gevolgen van een 'Limburgbui', zodat u zich daar samen met anderen op kunt voorbereiden en wateroverlast, schade en slachtoffers kunt beperken of voorkomen.

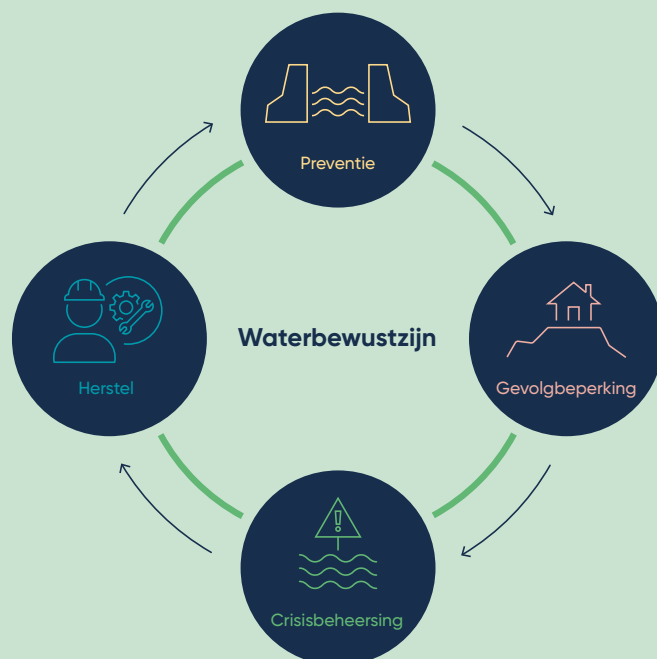
Aanvullend op lokale stresstesten wateroverlast

Een bovenregionale stresstest wateroverlast is een nuttige en waardevolle aanvulling op de lokale stresstesten wateroverlast die zijn uitgevoerd in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA).

Wat een bovenregionale stresstest wateroverlast anders maakt, is de grote (bovennormatieve) hoeveelheid neerslag die valt, de grotere omvang van het gebied en de mogelijke cumulatie van gevolgen, cascade-effecten en lange herstelduur. Dit vraagt om een andere aanpak, andere analyses, andere dialogen en andere oplossingen.

In vier stappen goed voorbereid op extreme neerslag

Haskoning levert graag een inhoudelijke en procesmatige bijdrage aan de bovenregionale stresstesten wateroverlast. Met onze vier-stappen-aanpak zorgen we er samen voor dat heel Nederland goed is voorbereid op extreme neerslag. En hoewel in elk van de stappen de inbreng van provincies, waterschappen, gemeenten, veiligheidsregio's én beheerders van vitale en kwetsbare objecten nodig is, is deze productfolder met name gericht op **provincies** die aan de lat staan om het proces te coördineren, de **waterschappen** vanwege hun inhoudelijke sleutelrol in deze opgave, en **gemeenten** die de uitkomsten nodig hebben voor de tweede DPRA-cyclus.

Meerlaagsveiligheidsmodel (MLV-model) als rode draad

Bovenregionale wateroverlast kent veel facetten en betrokken organisaties met elk een eigen rol en taak. In elk van de stappen benutten wij als 'rode draad' en structurerend principe het Meerlaagsveiligheidsmodel (MLV-model) dat bestaat uit vijf samenhangende lagen; Waterbewustzijn, Preventie, Gevolgbeperking, Crisisbeheersing, en Herstel.

QuickScan

In de QuickScan doen wij een beknopte inventarisatie van de huidige situatie. Welke stakeholders zijn of worden betrokken en welke gegevens zijn eventueel al beschikbaar? De uitgangssituatie maakt veel uit voor de aanpak van de volgende stappen; op basis van de QuickScan stellen wij een maatwerk Plan van Aanpak op voor uw situatie.

Bovenregionale Stresstest

Met actuele water- en geodata maken we water- en gevolgenbeelden, in samenwerking met waterschappen en provincies. We kiezen het meest geschikte model (landelijk, stedelijk of hybride) om de impact van extreme neerslag inzichtelijk te maken.

De gevolgenanalyse toont de maatschappelijke en financiële risico's, wat bijdraagt aan urgentiebesef en onderbouwing van adaptatiemaatregelen.

Risicodialogen

De risicodialoog vormt de brug tussen stresstest en uitvoeringsagenda. Met onze beproefde aanpak begeleiden we het proces waarin samen met stakeholders risico's worden benoemd en geclassificeerd als acceptabel of niet-acceptabel.

Uitvoeringsagenda

We ondersteunen bij het opstellen van een gezamenlijke uitvoeringsagenda om wateroverlast en schade te beperken. Deze agenda biedt inzicht in maatregelen, meekoppelkansen, kosten, baten, verantwoordelijkheden en planning. We koppelen dit aan bredere opgaven zoals droogte en ruimtelijke inrichting, voor integrale en toekomstbestendige keuzes.

Toepassing

Wij voerden de bovenregionale stresstesten al voor veel organisaties succesvol uit. Een bovenregionale stresstest helpt uw organisatie bij:

Urgentiebesef vergroten

Sprekende water- en gevolgenbeelden maken de impact van extreme neerslag zichtbaar. Een impactanalyse toont de maatschappelijke en financiële gevolgen van niets doen, wat het urgentiebesef bij u en uw stakeholders vergroot.

Heldere communicatie

De stresstest laat zien waar risico's liggen en benadrukt de noodzaak van voorbereiding. Tijdens risicodialogen bespreekt u samen welke risico's acceptabel zijn en welke niet.

Gezamenlijk maatregelenpakket

Door samen met stakeholders maatregelen en investeringen vast te leggen, ontstaat duidelijkheid over uitvoering, verantwoordelijkheden en samenwerking.

Integrale aanpak

Door wateroverlast te koppelen aan andere ruimtelijke opgaven maakt u toekomstbestendige keuzes voor de leefomgeving.

Wilt u meer weten? Neem dan contact op met een van onze adviseurs:

➤ **Martijn van de Ven:** martijn.van.de.ven@haskoning.com | **Arnold Wielinga:** arnold.wielinga@haskoning.com
David Heikens: david.heikens@haskoning.com | **Sander van den Tillaart:** sander.vanden.tillaart@haskoning.com

Adviseurs Water & Klimaatadaptatie

